پرونده

کماندوی سابق ارتش افغانستان:

امریکا اجازه نداد با طالبان بجنگیم!

افغانستان این روزها اوضاع چندان مطلوبی ندارد. دستاورد بیش از ۲۰سال حضور نظامی امریکا و سپس عقب‌نشینی غیرمسئولانه این کشور از افغانستان، اکنون کشوری شده که با وجود حاکمیت و سلطه گروه طالبان در کابل، اما با مشکلات و بحران‌های متعدد اقتصادی و سیاسی روبه‌روست.

روزنامه جوان، روز شنبه گفت‌وگویی با یکی از کماندوهای سابق ارتش افغانستان داشته و نظرات او را درباره آخرین روزهای حضور در ارتش افغانستان جویا شده است. این نیروی نظامی سابق ارتش افغانستان حضورش در ایران را به دلیل نگرانی از تحت تعقیب بودن پس از روی کارآمدن طالبان در کابل عنوان کرده و می‌گوید:

در آخرین روزهای حضور در واحد کماندویی، تمرینات و همه برنامه‌های اعلام شده از سوی فرمانده کل و ریاست جمهوری افغانستان آمادگی برای مقابله و جنگ شهری با نیروهای طالبان بود، اما به یکباره فرمانده واحد دستور داد که همه افراد سلاح‌های خود را تحویل دهند و این موضوع با شگفتی نیروهای نظامی همراه شد.

این کماندوی سابق ارتش افغانستان که از اهالی پنجشیر به شمار می‌آید، در ادامه گفت: با وجود آمادگی که برای مقابله با پیشروی طالبان در میان نیروهای ارتش و واحد کماندویی وجود داشت، اما فرمانده واحد اجازه مقابله با نیروهای طالبان را نداد و اعلام کرد که امریکا تهدید کرده در صورت مقابله ارتش افغانستان با نیروهای طالبان، نیروهای ارتش را با بالگرد بمباران خواهد کرد و در واقع امریکا اجازه مقابله با طالبان را به ارتش افغانستان نمی‌داد. کماندوی سابق ارتش افغانستان با اشاره به خیانت امریکا به مردم افغانستان، همچنین این را نیز افزود که اکنون وضعیت کشورش چندان مساعد نیست و از ترس تعقیب و دستگیری مجبور شده که خانواده خود را در افغانستان ترک کند و راهی ایران شود، هرچند که به گفته او اگر فرصت مناسبی پیش آید بازهم برای ایجاد کشوری با دولت منتخب به کابل بازخواهد گشت. این شهروند افغانستان با حسرت به گذشته خود اشاره می کرد و گفت: دوره آموزشی را طی یک سال در افغانستان زیر نظر نیروهای نظامی امریکایی سپری کردیم و سپس برای دوره‌های آموزشی جنگ شهری از طرف دولت وقت کابل به استانبول ترکیه اعزام شدیم و در آنجا زیرنظر ارتش ترکیه آموزش‌های ویژه مقابله با جنگ‌های شهری را فراگرفتیم، هرچند در نهایت همه این هزینه‌ها و تلاش‌ها به‌دلیل پشت پای امریکا به مردم افغانستان بی‌نتیجه ماند و به هدر رفت. لازم به ذکر است که طالبان از زمانی که در کابل قدرت گرفته‌اند، شعار خود را تأسیس حکومت همه شمول اعلام کرده‌اند، اما تا کنون نتوانسته‌اند به شعار خود برای ایجاد حکومت همه شمول جامه عمل بپوشانند و همین موضوع باعث شده تا از یک طرف به رسمیت شناختن دولت حاکم در کابل از سوی دیگر کشورها با تأخیر روبه‌رو شود و از طرف دیگر تأخیر در شناسایی دولت رسمی در کابل به مشکلات اقتصادی و بحران انسانی ناشی از کمبود دسترسی به مواد غذایی دامن زده است.

رویکرد

چین بر الحاق کامل تایوان تأکید دارد

همزمان با اوضاع آشفته در شرق اروپا و حمله روسیه به اوکراین، در شرق آسیا نیز اوضاع کمی حساس‌تر از گذشته شده و ارتش چین برای برگزاری یک رزمایش بزرگ دستور آماده‌باش کامل دریافت کرده است.

دولت پکن در بیانیه‌ای اعلام کرد که تا ۱۵ مارس (۲۴ اسفند) و برای بازه زمانی که بیش از یک هفته به درازا خواهد کشید، رزمایشی را در آبراه راهبردی دریای چین جنوبی برگزار خواهد کرد. رزمایش نظامی چین در شرایطی برگزار می‌شود که طی چند روز اخیر همزمان با حمله روسیه به اوکراین، اظهارات مقامات چینی نیز درباره حاکمیت کامل پکن بر تایوان بیش از گذشته تکرار و با بیان تندتری عنوان شده است. در آخرین دست از اظهارنظرهای مقامات چینی درباره حاکمیت کامل بر تایوان، لی کچیانگ نخست‌وزیر چین روز شنبه بار دیگر بر بازگشت تایوان به سرزمین اصلی تأکید و همچنان بر اتحاد این جزیره با سرزمین اصلی چین اصرار کرد. این مقام چینی همزمان از دخالت‌های خارجی در تایوان انتقاد کرد. لی در گشایش نشست سالانه پارلمان چین گفت که «پکن، تایوان را جزئی از خاک خود می‌داند و بر بازگشت مسالمت‌آمیز آن به خاک اصلی اصرار دارد.» لی افزود: «ما اتحاد مجدد چین را پیش خواهیم برد و قاطعانه با هرگونه فعالیت جدایی‌طلبانه‌ای که به دنبال استقلال تایوان است، مخالفیم.» اظهارات مقامات چینی درباره لزوم بازگشت تایوان به سرزمین اصلی طی چند روز گذشته و همزمان با جنگ در اوکراین با نگرانی مقامات غربی روبه‌رو شده و حتی مایک پمپئو، وزیر امور خارجه سابق امریکا روز جمعه در جریان سخنرانی خود در تایپه توصیه کرد که واشنگتن باید تایوان را به‌عنوان یک کشور رسمی به رسمیت بشناسد. پمپئو طی سخنرانی در یک اندیشکده تایوانی گفت: «در حالی که ایالات متحده باید به تعامل با جمهوری خلق چین به عنوان یک دولت مستقل ادامه دهد، به رسمیت شناختن ۲۳ میلیون مردم آزادیخواه تایوان و دولت قانونی و منتخب دموکراتیک آن را دیگر نمی‌توان نادیده گرفت و از زیر بار آن فرار کرد.»

پرونده

با وجود خشونت نظامیان اسرائیلی فلسطینی‌ها «الشیخ جراح» را خالی نمی‌کنند

محله الشیخ جراح قدس همچنان ناآرام است و نظامیان رژیم صهیونیستی در این محله با حمله به تظاهرات‌کنندگان فلسطینی آنها را مورد ضرب و جرح قرار می‌دهند.

بر اساس گزارش وبگاه «عرب ۴۸»، شاهدان گفته‌اند نیروهای ویژه اسرائیلی تظاهرات مسالمت‌آمیز در الشیخ جراح را که دهها فلسطینی و اتباع خارجی در آن شرکت کرده‌بودند، سرکوب و به زور تظاهرات‌کنندگان را پراکنده کرده‌اند. تظاهرات‌کنندگان که پرچم‌های فلسطین را در دست داشتند، شعارهایی علیه طرح‌های رژیم صهیونیستی برای کوچاندن اجباری فلسطینیان و سیاست تخریب خانه‌ها و تأسیسات سر داده‌اند. نزدیک ۵۰۰ فلسطینی در ۲۴ خانه در محله الشیخ جراح زندگی می‌کنند. این خانه‌ها در سال ۱۹۵۹ بنا شده‌است، اما اکنون رژیم صهیونیستی در راستای توسعه شهرک‌سازی در صدد کوچاندن اجباری ساکنان این خانه‌هاست. دادگاه‌های رژیم صهیونیستی طی چند سال گذشته رأی به تخلیه خانواده‌های فلسطینی از خانه‌هایشان در الشیخ جراح داده‌اند، اما طی روزهای اخیر در پی پافشاری خانواده‌های فلسطینی بر تخلیه نکردن منازل خود، دادگاه عالی رژیم صهیونیستی نیز اجرای حکم تخلیه را به صورت موقت تعلیق کرده و پرونده را به دادگاه تجدیدنظر ارجاع داده‌است. فشار و سرکوب معترضان فلسطینی برای تخلیه محله الشیخ جراح در حالی صورت می‌گیرد که روزنامه الشرق‌الاوسط از افزایش ۴۳ درصدی جمعیت صهیونیست‌ها در شهرک‌های کرانه باختری طی ۱۰ سال اخیر خبر می‌دهد. شورای شهرک‌های صهیونیست‌نشین در کرانه باختری در گزارش سالانه خود در همین ارتباط اعلام کرد: تعداد شهرک‌نشینان فقط در کرانه باختری در حال حاضر به ۴۹۱ هزار و ۹۲۳ نفر رسیده‌است که در ۱۵۰ شهرک ساکن هستند. به نوشته روزنامه الشرق‌الاوسط چاپ لندن، این رقم نشان می‌دهد طی ۱۰ سال گذشته و در دوره نخست وزیری بنیامین نتانیاهو، تعداد شهرک‌نشینان ۴۳ درصد افزایش یافته‌است، همچنین در این گزارش آمده‌است برخی شهرک‌ها در سال اخیر شاهد افزایش جمعیت ۹۲ درصدی بوده‌اند. دیوید الحیانی، رئیس این شورای صهیونیستی گفت: امسال از مرز نیم میلیون شهرک‌نشین عبور خواهیم کرد و برای تحقق هدف یک میلیون شهرک‌نشین در کرانه باختری تا قبل از پایان دهه کنونی آماده می‌شویم.

گزارش یک

توافق با آژانس بهانه را از غرب گرفت

حمید وکیلی | فارس

در شرایطی که مذاکرات هسته‌ای در وین به مرحله نهایی رسیده است و به گفته برخی منابع غربی تا اواسط هفته احتمال امضای توافق وجود دارد، دبیر کل آژانس بین المللی انرژی اتمی هم درباره بررسی موضوعات پادمانی به تهران سفر کرد. دیروز در دیدار گروسی با رئیس سازمان انرژی اتمی توافق شد مبادله اسناد مرتبط با پرونده ایران در آژانس تا خرداد ماه حل شود. گروسی هم برای اینکه نشان دهد همه چیز در وین به همکاری تهران با آژانس گره خورده است، ادعا کرد اگر ایران و آژانس درباره مسائل پادمانی به نتیجه نرسند توافق درباره برجام دشوار است. با این توافق بهانه غرب برای کارشکنی در میز مذاکرات از بین می‌رود و راه رسیدن به توافق تسهیل می‌شود.

پس از آنکه برخی منابع غربی اعلام کردند مذاکرات هسته‌ای ایران و ۴+۱ نهایی شده و طی روزهای آینده توافق امضا می‌شود، رافائل گروسی، دبیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی برای رفع مسائل باقی‌مانده بین ایران و آژانس جمعه شب خود را به تهران رساند تا با مقامات ذی‌ربط گفت‌وگو کند. گروسی دیروز با محمد اسلامی رئیس سازمان انرژی اتمی ایران و حسین امیرعبداللهیان وزیر خارجه دیدار کرد. به گزارش فارس، اسلامی در نشست خبری با گروسی درباره جزئیات گفت‌وگوها با دبیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی گفت: «امروز با آقای گروسی مسائل پادمانی را که در سنوات گذشته مورد گفت‌وگو قرار گرفته‌بود مرور کردیم و به جمع‌بندی رسیدیم که با مبادله اسناد مرتبط با پرونده ایران در آژانس، تا خرداد ماه این مسئله را حل کنیم و با حل و فصل مذاکرات وین همان گونه که در برجام ۲۰۱۵ تعیین شده‌بود، مورد تصویب قرار بگیرد. برای ما مهم این است که این مسائل باید در روال طبیعی حل شود و هیچ نفوذ سیاسی که بتواند تأثیر بگذارد نباید وجود داشته باشد و در مسیر حرفه‌ای و ضوابط آژانس طی شود.» اسلامی تأکید کرد: «بسیار خوشبین هستیم که این مانعی که دشمنان ایجاد کردند و کارهای مخربی که ما تجربه کرده‌ایم، تکرار نشود.» رئیس سازمان انرژی اتمی یادآور شد: «ایران برای توسعه فناوری صلح‌آمیز هسته‌ای خود برنامه بلندمدتی دارد و این برنامه بلندمدت را که در این ماه‌ها تهیه شده و در دولت سیزدهم نصب‌العین قرار خواهد گرفت، ملاک عمل است و آژانس از ظرفیت قانونی و تکالیف قانونی خودش که برای پشتیبانی، شتاب بخشیدن و حمایت و مساعدت برای توسعه برنامه‌های صلح‌آمیز است، استفاده حداکثری را خواهد کرد. امیدواریم روند توسعه و همکاری‌ها یک روند طبیعی، کاملاً غیرسیاسی و حرفه‌ای باشد و ملت ایران بتوانند آثار آن را در زندگی خود مشاهده کنند.»

وی افزود: «موارد ادعایی علیه فعالیت‌های صلح‌آمیز هسته‌ای ایران باید برای همیشه بسته شود و بیش از این سر راه کشورمان مزاحمت ایجاد نکنند.»

■ سومین سفر قبل از توافق ۲۸صفحه‌ای

این سومین سفر گروسی به تهران در دوره دولت سیزدهم است که بیانگر این است که توافق دو جانبه تهران و آژانس تا چه حد برای هموارتر کردن توافق احیای برجام مهم است. حل و فصل موضوعات باقی‌مانده میان ایران و آژانس از گام های ضروری است که باید برای دستیابی به توافق در وین و احیای برجام برداشته شود. اختلافات فعلی ایران و آژانس یکبار در سال ۲۰۱۵ حل شده و قرار بود مسئله مطالعات ادعایی و ابعاد نظامی احتمالی (PMD) برای همیشه حل شود، اما خروج امریکا از برجام مسائل جدیدی را مطرح کرد. هر چند امریکا و اروپا تلاش می‌کنند هر گونه شکست احتمالی در وین را به گردن ایران بیندازند، اما تهران با توافق با آژانس حسن نیت خود را نشان داد، اثبات کرد برای رسیدن به توافق جدی است و اکنون توپ در زمین غربی‌هاست تا جدیت خود را برای توافق نشان دهند. سفر گروسی به تهران توافق در وین را از نظر رفع مسائل باقی‌مانده بین ایران و آژانس که تاکنون مانع از توافق شده‌است، تسهیل خواهد کرد. سفر گروسی به تهران در زمانی انجام می‌شود که نماینده روسیه در وین، دیروز در توئیتی نوشت: مذاکرات تقریباً نهایی شده و احتمالاً تا اواسط هفته جاری توافق بین ایران و امریکا امضا می‌شود. فیلیپ اورورا نماینده فرانسه در مذاکرات هم دیروز درباره بازگشت مذاکره‌کنندگان تروئیکای اروپایی به پایتخت‌هایشان برای رایزنی درباره وضعیت مذاکرات وین، در توئیتر نوشت: «امیدوارم به سرعت برای رسیدن به نتیجه برگردیم، زیرا ما به توافق بسیار نزدیک هستیم.» برخی منابع گفته‌اند متن ۲۸صفحه‌ای توافق در وین تهیه شده و تنها چند اختلاف کلیدی باقی‌مانده است که طرفین تلاش می‌کنند بر سر موضوعات اختلافی توافق کنند.

■ ماهیگیری آژانس از آب گل‌آلود

اکنون که به زعم غربی‌ها مذاکرات برجام در وین به نتیجه رسیده است آژانس بین‌المللی انرژی اتمی هم تلاش می‌کند با گره زدن توافق هسته‌ای به همکاری تهران با آژانس امتیازات بیشتری برای خود بگیرد. گروسی دیروز در نشست خبری مشترک با محمد اسلامی، با بیان اینکه گفت‌وگوی بسیار مثمرثمری را با اسلامی داشت، ادعا کرد: «در صورتی که ایران و آژانس درباره مسائل پادمانی به نتیجه نرسند، توافق درباره برجام دشوار است.» به گزارش خبرگزاری آناتولی، وی با بیان اینکه مذاکرات وین و مذاکرات ایران با آژانس به هم وابسته و متصل هستند، ادامه داد: «در این مدت ملاقات مستمری با آقای اسلامی داشتم. چند موضوع خاص باقی‌مانده که مدت‌ها این مسائل حل نشده‌بود و باید شفاف‌سازی می‌شد که تا پیش از این در این خصوص موفقیتی نداشتیم به همین خاطر تلاش کردیم رویکرد عملگرایانه‌ای را داشته باشیم.» مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی با اشاره به اینکه بسیار مهم است به درک متقابلی برای همکاری‌ها برسیم، در پاسخ به سؤالی درباره انتشار گزارش‌های محرمانه ایران به آژانس و بحث اصل محرمانگی اظهار کرد: «بارها این سؤال را از خود پرسیدم. متأسفانه برخی اعضا به این محرمانگی احترام نمی‌گذارند و این باعث تأسف است. بحث‌های بسیاری در آژانس مطرح شده که قوانینی ایجاد کنیم ولی وقتی کسی بخواهد اطلاعات را منتشر کند نمی‌توان مانع آن شد.» سایت نورنیوز روز شنبه در گزارشی نوشت: «هدف از سفر گروسی احتمالاً دستیابی به نقشه راه مشترک برای حل مسائل پادمانی است که بین ایران و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی مطرح هستند که این مسائل یکی از مهم‌ترین دلایل پیشرفت کند مذاکرات وین بوده است.» مقامات امریکایی در ماه‌های اخیر بارها ادعا کرده‌بودند که اگر ایران با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی همکاری نکند، توافقی در وین نیز انجام نخواهد شد. توافق تهران با آژانس می‌تواند بهانه غربی‌ها برای کارشکنی در مذاکرات را از بین ببرد و آنها را به نشان دادن انعطاف بیشتر در گفت‌وگوها وادار کند. امریکا تلاش می‌کند بندهای جدیدی در توافق آتی بگنجاند، اما مقامات تهران مخالفت خود را با آن ابراز و تأکید کرده‌اند که نه یک کلمه به برجام اضافه و نه از آن کم می‌شود. حسین امیرعبداللهیان، وزیر خارجه ایران در هفته‌های اخیر بارها با بیان اینکه تهران آماده توافق خوب در وین است، اعلام کرده ایران از منافع ملی خود که خط قرمز است، عدول نخواهد کرد.

گزارش ۲

کنترل ماریوپل استراتژیک با کریدور انسانی

به دنبال درخواست‌ها برای ایجاد کریدور انسانی در اوکراین، روسیه اعلام کرد چنین منطقه‌ای در شهر بندری ماریوپل ایجاد می‌شود. اهمیت راهبردی این شهر، تأکید رئیس جمهور روسیه بر ادامه حملات تا دستیابی به تمامی اهداف مسکو و اذعان مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا بر مسیر طولانی برای جدا شدن از وابستگی به انرژی روسیه، ترسیم چشم‌انداز روشن از پایان تنش در این منطقه را دشوار می‌کند.

پنج‌شنبه گذشته در جریان دور دوم مذاکرات صلح در بلاروس با هدف پایان دادن به جنگ اوکراین، هیئت روسی و اوکراینی با ایجاد کریدورهای بشردوستانه به منظور تخلیه غیرنظامیان و ارسال مواد غذایی و دارو موافقت کردند. شهردار شهر راهبردی ماریوپل که در کنار دریای آزوف قرار دارد نیز از ایجاد کریدور بشردوستانه حمایت کرده‌بود. سازمان جهانی بهداشت هم با هدف انتقال دارو و تجهیزات پزشکی به اوکراین، پیشنهاد مشابهی را مطرح کرده‌بود. گزارش‌ها حاکی از این است که زیرساخت‌ها در ماریوپل طی روزهای گذشته هدف قرار گرفته‌اند و آب و برق در این شهر قطع شده‌است. اینترفکس دیروز به نقل از وزارت دفاع روسیه گزارش داد توقف درگیری‌ها در شهر ماریوپل و شهر ولنوواخا در استان دونتسک واقع در شرق اوکراین انجام می‌گیرد. به این ترتیب، قرار شد با برقراری آتش‌بس، کریدور انسانی ایجاد شود تا غیرنظامیان بتوانند از مناطق درگیر خارج شوند. اطلاعاتی که رسانه‌های دولتی روسیه منتشر کرده‌اند، حاکی از این است که روز شنبه، نیروهای روسیه از ساعت ۱۰ صبح به وقت مسکو (هفت به وقت گرینویچ)، برای ایجاد مسیرهای بشردوستانه در ماریوپل و ولنوواخا اقدام کردند. با این حال، ساعاتی بعد، میخائیل میزینتسف رئیس مرکز ملی اداره دفاع روسیه گفت: «از شهر ماریوپل به مواضع نیروهای مسلح روسیه حمله توپخانه‌ای شد. از ساعت ۱۰:۱۱ تا ۱۰:۲۱ صبح امروز نیز از ولنوواخا چندین گلوله توپ به سمت مواضع ارتش روسیه شلیک شد.» میزینتسف با اعلام اینکه حدود ۲۰۰ نفر زیر آوار ماندند، تأکید کرد که تندروهای ملی‌گرا به غیرنظامیان اوکراینی اجازه خروج از شهر از طریق گذرگاه‌های امن را نمی‌دهند.

■ تسلط راهبردی هر چه بیشتر روس‌ها

آنچه به ماریوپل اهمیت می‌دهد، این است که اگر این شهر سقوط کند، روسیه بر یکی از بزرگ‌ترین بنادر اوکراین مسلط می‌شود و به این ترتیب کریدوری زمینی بین کریمه و لوهانسک و دونتسک که تحت حمایت روسیه قرار دارند، ایجاد می‌شود که در نهایت جابه‌جایی کالا و تردد انسانی بین کریمه و روسیه را تسهیل می‌کند. علاوه بر این، موقعیت نیروگاه زاپروژیا در شمال غرب ماریوپل که روس‌ها بر آن هم مسلط شده‌اند، نقشی تعیین‌کننده دارد. این نیروگاه حدود ۲۰ درصد برق اوکراین را تولید می‌کند و روسیه با گرفتن آن، بخش قابل توجه برقی را که اوکراین می‌تواند تأمین کند، در تسلط خود گرفته‌است. شبکه خبری بی‌بی‌سی نوشت که اگر روسیه بتواند هر چه بیشتر به سمت غرب برود، علاوه بر اینکه دسترسی اوکراین به دریا قطع می‌شود، بلکه اوکراین از سه طرف محاصره خواهد شد.

■ وابستگی به این زودی قطع نمی‌شود

گزارش‌ها حاکی از این است که اتحادیه اروپا بیش از ۴۰ درصد از انرژی مصرفی خود را از روسیه وارد می‌کند. با این حال لندن از برنامه برای هدف قرار دادن بخش انرژی روسیه در دور بعدی تحریم‌ها سخن گفته‌است. لیز تراس، وزیر خارجه انگلیس در جریان سفر به بروکسل برای شرکت در نشست اعضای ناتو با تقدیر از آنچه اروپایی‌ها در زمینه تحریم‌ها انجام داده‌اند، به طور مشخص گفت: «ما در اعمال تحریم‌ها بسیار هماهنگ بودیم؛ ما اتحاد بزرگی نشان دادیم. این (اقدامات) تأثیرات زیادی بر روسیه دارد، اما اکنون ما به «اقداماتی» بیشتر نیاز داریم.» وی تصریح کرد: «ما به‌صورت ویژه نیاز داریم به بخش نفت و گاز وارد شویم. چگونه وابستگی خود را به گاز روسیه در سراسر اروپا کاهش دهیم؟ چگونه بودجه ماشین جنگی ولادیمیر پوتین را قطع کنیم؟» البته جوزپ بورل، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا چندان به استفاده از این اسلحه علیه مسکو خوش‌بین نیست. بورل جمعه شب در کنفرانسی خبری اگر چه به رایزنی وزیران خارجه اتحادیه اروپا درباره تحریم‌های اقتصادی بیشتر علیه روسیه و ضرورت تسریع تنوع‌سازی منابع انرژی این اتحادیه اشاره کرد، اما گفت: «بسته تحریمی جدید با هدف تعمیق تحریم‌های اقتصادی بوده و بانک‌های بیشتری از روسیه را با اقدامات محدودکننده مواجه خواهد کرد. اتحادیه اروپا به اعمال تحریم‌های بیشتر علیه روسیه تا زمانی که اقدامات نظامی علیه اوکراین را متوقف نکند، ادامه خواهد داد.» مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا تأکید کرد: «در راستای تضعیف ماشین جنگی روسیه، اعلام و موافقت با تحریم‌ها کافی نبوده و باید این تحریم‌ها اجرا و مسیرهای دور زدن تحریم‌ها بسته شوند. اتحادیه اروپا نمی‌تواند یک شبه وابستگی انرژی خود به روسیه را قطع کند.»

■ مسکو تا دستیابی به اهدافش به جنگ ادامه می‌دهد

درگیری‌ها در کی‌یف و دیگر شهرهای اوکراین همچنان ادامه دارد. دیروز شبکه خبری اسکای نیوز تصاویری هوایی از درگیری در منطقه «بوچا» در نزدیکی کی‌یف منتشر کرد. براساس آمار سازمان ملل، از زمان آغاز جنگ دست‌کم ۳۳۱ غیرنظامی کشته و ۶۷۵ تن زخمی شده‌اند. همچنین بیش از ۱/۲ میلیون تن از اوکراین به کشورهای همسایه آن گریخته‌اند. دو دور مذاکرات صلح در بلاروس هم تاکنون دستاورد ملموسی در پی نداشته‌است. سرگئی لاوروف، وزیر خارجه روسیه هم دیروز گفت طرف اوکراینی می‌کوشد مذاکرات را به تأخیر بیندازد. ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه دیروز تأکید کرد سازمان پیمان آتلانتیک شمالی ناتو به دلیل ایستادگی اوکراین در مقابل روسیه ایستاده و از کی‌یف حمایت می‌کند، ضمن اینکه اوکراین می‌کوشد پایگاه‌های هسته‌ای داشته باشد. پوتین گفت: «چگونه می‌توانیم چنین چیزی را بپذیریم؟! زیرساخت‌های نظامی اوکراین و پدافند هوایی آن در جریان عملیات نظامی روسیه کاملاً تخریب شده‌است.» وی به صراحت گفت: «تردید ندارم روسیه به تمام اهداف خود در اوکراین خواهد رسید.»

نگاه

سید رحیم نعمتی

نیم‌نگاه پوتین به انتخابات امریکا

جنگ اوکراین و روسیه می‌تواند دلایل و انگیزه‌های متعددی داشته باشد که دست‌کم برخی از آنها به سال‌ها قبل و حتی اوایل دهه ۱۹۹۰ برمی‌گردد که جنگ سرد پایان گرفت و همگی انتظار پیامدهای آن را داشتند. با این حال، شکی نیست که برخی از دلایل این جنگ و حمله روسیه به اوکراین، نه‌تنها مربوط به زمان حال، بلکه تحولاتی می‌شود که در آینده‌ای نه‌چندان دور اتفاق خواهند افتاد. یکی از این تحولات نه ارتباطی با روسیه دارد و نه حتی اوکراین، بلکه مربوط به وضعیت سیاسی در داخل امریکا می‌شود. به عبارت دیگر، می‌توان یکی از انگیزه‌ها و دلایل قابل توجه ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه برای حمله به اوکراین را تحولات در داخل امریکا دانست و اینکه او با این حمله چه نگاهی به این تحولات دارد.

جان بولتون اخیراً در یک گردهمایی شرکت کرده که روزنامه واشنگتن‌پست آن را با موضوع حمله روسیه به اوکراین برگزار کرد. بولتون گذشته از یک سال و نیمی که مشاور امنیت ملی دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور پیشین امریکا بود، کتاب خاطرات خود را در مورد این دوره نیز منتشر کرد و پرده از نحوه مدیریت ترامپ در آن مدت برداشت. از این جهت شاید بولتون بهترین کسی باشد که بتواند بگوید در صورت ریاست جمهوری دوم ترامپ، او چه خواهد کرد و این چیزی بود که در این گردهمایی به آن اشاره کرد و گفت: «فکر می‌کنم ترامپ در صورت رسیدن به دومین دور ریاست جمهوری‌اش، امریکا را از ناتو خارج کند و فکر می‌کنم پوتین منتظر این اتفاق است.» می‌توان گفت که این نکته با توجه به آشنایی بولتون با خلق و خوی ترامپ اهمیت ویژه‌ای دارد و اینکه اشاره‌اش به پوتین گویای توجه خاص رئیس‌جمهور روسیه به دور دوم ریاست جمهوری ترامپ است و اینکه دست‌کم این موضوع یکی از انگیزه‌های قابل توجه او برای حمله به اوکراین است.

در یک نگاه کلی، تغییر قدرت در کاخ سفید و آمدن ترامپ می‌تواند فضای تنفسی را به کرملین بدهد. جو بایدن، رئیس‌جمهور امریکا توانسته با بهره‌برداری از حمله روسیه به اوکراین دوباره موقعیت امریکا را در جهان غرب احیا و جبهه متحدی را علیه روسیه ایجاد کند، حتی کشورهایی مثل آلمان یا مجارستان که به دلایل اقتصادی یا سیاسی تمایلی به پیوستن به این جبهه نداشتند نیز در آخر تسلیم آن شده‌اند. بازگشت مجدد ترامپ به کاخ سفید بی‌شک به معنای احیای یک‌جانبه‌گرایی امریکا در عرصه بین‌الملل است و رخنه‌ای قابل توجه در این جبهه ایجاد می‌کند و حتی امکان دارد امریکا خود باعث فروپاشی آن شود. این رخنه می‌تواند به قول بولتون با خارج کردن امریکا از ناتو اتفاق بیفتد یا دست‌کم به دلیل بی‌توجهی ترامپ به موضوع اوکراین باشد، چراکه او در چهار سال ریاست جمهوری‌اش نشان داد مسئله امنیت اروپا را در اولویت‌های سیاست خارجی خود نمی‌داند. به هر حال می‌توان به صورت جدی گفت که پوتین روی این موضوع حساب کرده و امیدوار است موقعیت ضعیف فعلی بایدن در داخل امریکا بیش از این تشدید شود تا اینکه در وهله نخست، رقبای جمهوریخواهش در انتخابات میان‌دوره‌ای ماه نوامبر آینده کنترل دو مجلس سنا و نمایندگان را به دست بگیرند و بعد زمینه برای پیروزی ترامپ در انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۴ فراهم شود. او بی‌تردید هزینه‌های تحریم اقتصادی را در نظر گرفته و شاید حساب کرده که می‌تواند سه سال را تا آن انتخابات تحمل کند تا بعد از پیروزی ترامپ وضعیت به‌طور کلی تغییر کند و رفته‌رفته زمینه برای بازگشت روسیه به اقتصاد جهانی فراهم شود. در واقع پوتین تا اینجای کار هم به اندازه کافی به وجهه بایدن در داخل امریکا ضربه زده تا ترامپ از ضعف شدید رهبری بایدن بگوید و دستمایه تبلیغاتی علیه او داشته باشد. با این حال، نگاه پوتین به این موضوع بیشتر حکم قمار سیاسی بزرگ او را دارد، چراکه انتخاب مجدد بایدن یا یکی دیگر از دموکرات‌ها نه‌تنها باعث شکست این نقشه او می‌شود، بلکه می‌تواند شرایط را برایش بسیار سخت‌تر کند.

اخبار کوتاه

■ متهم ترور سردار سلیمانی سفیر امریکا در یمن شد

مجلس سنای امریکا روز شنبه به «استیون فاگین» سفیر جدید این کشور نزد دولت مستعفی یمن که مقیم ریاض است، رأی اعتماد داد. به نوشته وبگاه الخبر الیمنی، «جو بایدن» پنج ماه پیش «استیون فاگین» را برای این پست معرفی کرده که با مخالفت‌هایی درون مجلس سنا مواجه شده‌بود. او پیش از این مسئول کنسولگری امریکا در اربیل عراق بود. پست مدیر دفتر ایران در دفتر امور شرق نزدیک وزارت خارجه امریکا نیز در کارنامه وی وجود دارد. نام «استیون فاگین» همچنین در لیست تحریم‌های وزارت خارجه جمهوری اسلامی ایران در خصوص افراد دخیل در ترور سپهبد شهید قاسم سلیمانی در کنار افرادی چون «دونالد ترامپ» و «مایک پامپئو» قرار دارد.

■ داعش مسئولیت حمله به مسجد شیعیان پیشاور را پذیرفت

گروه تروریستی داعش مسئولیت حمله انتحاری به نماز جمعه مسجد شیعیان در شهر پیشاور در شمال غربی پاکستان را بر عهده گرفت. به گزارش بی‌بی‌سی، در صفحه‌های منسوب به گروه داعش در تلگرام مهاجم «جلیب الکابلی» معرفی و گفته شده که او «جلیقه انتحاری» خود را میان نمازگزاران شیعه در مسجدی منفجر کرده‌است. این مسجد شیعیان در بازار قصه‌خوانی پیشاور واقع‌شده و انفجار در زمان برگزاری نماز جمعه رخ داده‌است.

■ نهمین آزمایش موشکی کره شمالی در ۲۰۲۲

کره‌شمالی یک موشک بالستیک دیگر به دریا شلیک کرد. رئیس ستاد مشترک ارتش کره‌جنوبی اعلام کرد که پرتاب یک موشک بالستیک فرضی را از منطقه‌ای نزدیک پیونگ یانگ، پایتخت کره شمالی به سمت آب‌های شرقی این کشور شناسایی کرده‌است، اما برد این موشک را اعلام نکرد. نوبو کیشی، وزیر دفاع ژاپن نیز گفت این موشک احتمالاً خارج از منطقه اقتصادی انحصاری این کشور فرود آمده‌است و هیچ گزارش فوری مبنی بر خسارات وارده به کشتی‌ها وجود ندارد. بر اساس گزارش یورونیوز، شلیک این موشک نهمین دور آزمایش‌های تسلیحاتی کره‌شمالی در سال ۲۰۲۲ است.

■ اتحادیه کویتی نشست با اسرائیل را تحریم کرد

یک هیئت کویتی از مشارکت در نشستی در بحرین به دلیل حضور یک هیئت صهیونیستی انصراف داد. اتحادیه بین‌المللی جوانان حامی قدس در کویت اعلام کرد، از شرکت در نشستی در بحرین به دلیل مشارکت هیئتی از رژیم صهیونیستی انصراف داده‌است. به گزارش فارس، بر اساس گزارش «عربی ۲۱»، دانشکده مدیریت بازرگانی دانشگاه بحرین از برگزاری نشستی تحت عنوان «الشرق الاوسط لجمعیه تطویر کلیات اداره الاعمال» (نشست خاورمیانه برای توسعه دانشکده‌های مدیریت بازرگانی) با حضور تعدادی از دانشکده‌های بازرگانی در حاشیه خلیج فارس خبر داده، اما اعلام نکرده بود که هیئتی صهیونیست نیز در آن حضور دارند.

■ مجوز پارلمان عراق برای ثبت‌نام مجدد نامزدهای ریاست جمهوری

نمایندگان پارلمان عراق روز جمعه به ثبت‌نام مجدد از نامزدهای تصدی پست ریاست جمهوری رأی مثبت دادند. به گزارش مهر به نقل از المیادین در جریان رأی‌گیری برای اعطای مجوز ثبت‌نام مجدد از نامزدهای ریاست جمهوری ۲۰۳ نماینده مشارکت و البته ۶۲ نماینده پارلمان نیز از مشارکت در فرایند رأی‌گیری امتناع کردند. چندی پیش اتحادیه میهنی کردستان عراق با ارائه شکایتی به دادگاه عالی فدرال اعلام کرده‌بود تصمیم هیئت رئیسه پارلمان مبنی بر ثبت‌نام مجدد از نامزدهای تصدی پست ریاست جمهوری، خلاف قانون است.